

Bruksela, 4 listopada 2016 r.
(OR. en)

13617/16

JEUN 84

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Nr poprz. dok.:	13344/16 JEUN 76
Dotyczy:	Młodzi Europejczycy w centrum dzisiejszej Unii Europejskiej – <i>Deбата orientacyjna</i> (Deбата jawna zgodnie z art. 8 ust. 2 regulaminu wewnętrznego Rady [na wniosek prezydencji])

Po konsultacjach na forum Grupy Roboczej ds. Młodzieży prezydencja sporządziła załączony dokument, który będzie punktem wyjścia do debaty orientacyjnej mającej się odbyć na posiedzeniu Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu w dniach 21–22 listopada 2016 r.

Młodzi Europejczycy w centrum dzisiejszej Unii Europejskiej

Dokument do dyskusji sporządzony przez prezydencję

Wprowadzenie

Zmieniające się struktury społeczne i rodzinne, brak poczucia bezpieczeństwa i sprawiedliwości, słaba integracja, brak szans i perspektyw na lepszą przyszłość dla młodych ludzi – to zjawiska wszechobecne w europejskim społeczeństwie. Ponadto, tendencje do prezentowania postaw ekstremistycznych i stosowania radykalnych rozwiązań, wzrost poparcia dla partii ultrapravicowych i ultralewicowych i ostatnie fale migracji przyczyniły się do zwiększenia polaryzacji społeczeństwa. Referendum w Zjednoczonym Królestwie było przyczynkiem do jeszcze żywoniejszej dyskusji na temat europejskiego projektu, jego fundamentów i wartości, na których został zbudowany.

Położenie młodych ludzi i ich życiowe szanse w dzisiejszych czasach są zupełnie inne niż kiedyś i w ostatnich latach podlegają szybkim zmianom. Choć dzisiejsze młode pokolenie jest ogólnie lepiej wykształcone niż jakiegokolwiek pokolenia wcześniej, badania naukowe wskazują, że będzie ono pierwszym, które doświadczy gorszych warunków życiowych niż ich rodzice. Takie zjawisko nie zaistniało przez ostatnich 80 lat. Świadczą też o nim rzeczywiste liczby w UE: z 90 mln młodych ludzi w Europie 27 mln (prawie jedna trzecia) jest zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Liczba młodzieży NEET (niekształcącej się, niepracującej ani nie szkolącej się) wzrosła do 4 mln osób.

Zwiększa się też luka we wzajemnym zrozumieniu między pokoleniami, ponieważ sytuacja i początkowa pozycja dzisiejszego młodego pokolenia różni się od tego, czego doświadczali rodzice tych osób. Dlatego ważne jest, by monitorować o najnowsze tendencje występujące wśród młodych ludzi, ich warunki życia, pragnienia, zainteresowania, subkultury i ich poglądy na temat przyszłości oraz zbierać o nich informacje. Informacje te muszą znaleźć odzwierciedlenie w politykach na rzecz młodzieży i praktykach pracy z młodzieżą, by powiązać rzeczywistą sytuację młodych ludzi ze skutecznymi politykami i strategiami na szczeblu europejskim, krajowym, regionalnym i lokalnym.

Ogromne znaczenie ma fakt, że po raz pierwszy od długiego czasu sytuacja młodych ludzi i ich przyszłość omawiana była na najwyższym szczeblu politycznym – we wrześniu 2016 r. w Bratysławie podczas nieformalnego szczytu szefów państw i rządów. Podczas szczytu uzgodniono deklarację z Bratysławy, a przewodniczący Rady Europejskiej, prezydencja Rady i Komisja opracowali podsumowanie kluczowych priorytetów prac na najbliższe miesiące w formie planu z Bratysławy¹. Jedną z integralnych części tego dokumentu jest sformułowanie celu, by „zapewnić wszystkim obiecującą przyszłość gospodarczą, zachować nasz styl życia i zagwarantować młodzieży więcej możliwości”. W ramach tego celu wymienia się konkretne działania na rzecz młodych ludzi. Oprócz poważnego wyzwania, jakim jest bezrobocie młodzieży, należy zająć się też innymi kwestiami, mianowicie znaleźć sposób, by zbliżyć młode pokolenie do idei i wartości europejskiego projektu. Młodzi ludzie, którzy zasadniczo od urodzenia żyją w demokratycznych społeczeństwach, często nie rozumieją ryzyka i konsekwencji życia w społeczeństwie, które nie jest zbudowane na tolerancji, porozumieniu i wartościach demokratycznych.

¹ Dok. SN 72/3/16 REV 3

Musimy zastanowić się nad sposobami zbudowania lub przywrócenia zaufania młodych ludzi do idei, na których skonstruowano Unię Europejską. Z uwagi na fakt, że szefowie państw i rządów zobowiązali się do podjęcia decyzji związanych z poprawą życia młodych ludzi w UE, prezydencja uważa, że ministrowie ds. młodzieży powinni wysłać jasny sygnał podczas grudniowego posiedzenia Rady Europejskiej.

W świetle wszystkich wyzwań i problemów, z jakimi mierzą się dziś młodzi ludzie, podczas swojego mandatu prezydencja starała się skupić na pozytywnych punktach polityk młodzieżowych. Nie powinniśmy zapominać, że młodzi ludzie są bardziej wrażliwi i reagują na zmiany elastyczniej niż starsze pokolenia. Młodzi ludzie mają zasadniczo wrodzone poczucie sprawiedliwości i solidarności. Biorąc pod uwagę fakt, że większość z nich wychowywała się w wielokulturowym społeczeństwie, są ogólnie pozytywnie nastawieni, jeśli chodzi o różnorodność i tolerancję. Było to również widoczne w wynikach referendum w sprawie Brexitu, gdzie ponad połowa młodych ludzi opowiedziała się za pozostaniem w Unii Europejskiej. Młodzież, która jest optymistycznie nastawiona do UE, widzi ją jako ważny podmiot umożliwiający pozytywne zmiany i dający możliwości podróżowania i zdobywania doświadczenia za granicą. Takie opinie o UE napotyka się głównie wśród młodych ludzi, którzy osobiście doświadczyli korzyści, jakie członkostwo w UE daje swoim obywatelom. Dlatego należy wzmocnić istniejące programy, takie jak Erasmus +, i nowe inicjatywy, na przykład planowany program dotyczący Europejskiego Korpusu Solidarności.

W trakcie prezydencji słowackiej w Koszycach zorganizowano Europejską Konferencję Młodzieży, podczas której 250 młodych ludzi ze wszystkich państw członkowskich spotkało się z decydentami. Razem opracowali i przyjęli 16 zaleceń² dla państw członkowskich i Komisji pod przewodnim tematem „Umożliwianie młodym ludziom zaangażowania na rzecz różnorodnej, połączonej i sprzyjającej włączeniu społecznemu Europy”. Wiele z tych zaleceń jest związane z wyzwaniami, których występowanie dostrzegamy w życiu dzisiejszych młodych ludzi, na przykład kwestią odbudowy ich zaufania do UE. Podsumowując, przeanalizowano osiem obszarów:

1. Dostęp do istotnych informacji wysokiej jakości
2. Młodzi ludzie pod presją: budowanie odporności i pewności siebie
3. Poza strachem i nietolerancją – doświadczanie różnorodności
4. Ku systemowi edukacji wykorzystującemu potencjał młodych ludzi
5. Wspieranie zaangażowania młodych ludzi w społeczeństwie, zwłaszcza w odniesieniu do grup szczególnie wrażliwych
6. Odbudowa zaufania młodych ludzi do europejskiego projektu
7. Program mobilności: zatrudnienie i edukacja dla wszystkich
8. Ogólnospołeczne znaczenie pracy z młodzieżą i organizacji młodzieżowych.

Młodzież, która zaangażowała się w proces konsultacji w ramach piątego cyklu usystematyzowanego dialogu i młodzi ludzie obecnie bezpośrednio zaangażowani w sformułowanie zaleceń oczekują teraz na uwzględnienie ich opinii na szczeblu europejskim lub krajowym i na reakcję państw członkowskich na ich pomysły.

² Dok. 13457/16

Ministrowie proszeni są o wypowiedzi na temat kwestii przedstawionych w niniejszym dokumencie podczas debaty politycznej, która odbędzie się 21 listopada na posiedzeniu Rady ds. Edukacji, Młodzieży, Kultury i Sportu . Podczas swoich wystąpień mogą odnieść się do niektórych z poniższych pytań:

- 1. W świetle szczytu w Bratysławie, co mogą zrobić państwa członkowskie i instytucje UE, by młodzi ludzie lepiej identyfikowali się z ideami leżącymi u podstaw europejskiego projektu?**
- 2. Co można zrobić na szczeblu UE i na szczeblu państw członkowskich w celu odnowienia powiązań między młodszym pokoleniem a decydentami, tak aby skuteczniej uwzględniać realia, w jakich żyją młodzi ludzie, i ich styl życia we współczesnym świecie?**
- 3. W kontekście wypracowania lepszych relacji między UE a młodzieżą Europy, w jakim stopniu zalecenia sformułowane podczas konferencji w Koszycach odpowiadają wyzwaniom stojącymi dziś przed Europą? Które z tych zaleceń bylibyście Państwo skłonni wprowadzić na szczeblu krajowym i w jaki sposób?**
